

HTML

Óbudai Egyetem, Java Programozás Mérnök-informatikai kar Labor 5

Bedők Dávid
2012.09.26.
v0.3

HTML

HyperText Markup Language

- nem programozási, hanem **leíró nyelv**
- W3C (World Wide Web Consortium) szabánya, HTML5 esetén együttműködik a WHATWG-el (Web Hypertext Application Technology Working Group)
- egyes változatai nem egységes koncepcióra épülnek, azonban ma azt mondjuk, hogy a HTML pusztán a **weboldalak tartalmának megjelenítéséért felelős**

XHTML

EXtensible HyperText Markup Language

- HTML leírása XML szabvány szerint
- Az XML szabvány megismerése nem scope, azonban a bemutatott példa scriptek mindegyike törekedni fog az XHTML-es megadásra. Ennek következménye hogy kisebb-nagyobb átírások után is ugyanúgy működhetnek a bemutatott példák, azonban erre külön nem nagyon fogunk kitérni.

CSS

Cascading Style Sheets

- nem programozási, hanem **stílusleíró nyelv**
- nem csupán HTML/XHTML formázására használható, azonban itt domináns
- W3C (World Wide Web Consortium) kezeli specifikációját
- a **weboldalak kinézetének, stílusának meghatározásáért felelős**

Elvek

A HTML (főleg HTML5 előtt) tartalmaz számos olyan tag-et, mely weboldalak kinézetét definiálja, és nem a tartalmát. Ezen tag-ek használatát megpróbáljuk a lehetőségekhez mérten a legjobban kerülni, és minden stílus beállítást CSS-ben definiálni.

Nem lesz scope az, hogy hogyan lehet ezt máshogy megtenni, hogy miként lehet keverni a kettőt. A cél egy helyesnek vélt út mutatása egy tisztább munka felé.

Hello world

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>hello title</title>
</head>
<body>
Hello World!
</body>
</html>
```

hello.html

Ez a legminimalistább HTML5 dokumentum.

HTML elemek (elements)

- nyitó taggel kezdődnek (pl. `<body>`)
- záró taggel végződnek (pl. `</body>`)
- ha nincs a két tag között tartalom, akkor a nyitó tag van lezárva (pl. `<br/>`)
- a nyitó tagnek lehetnek attribútumai, vagyis név-érték párojai (name="value") (**attributes**) (pl. `<a href="">..</a>`)
- a legtöbb HTML elem tartalmazhat HTML elemet (**nested elements**)
- a HTML elemek nem case sensitive-ek, azonban használjunk mindig kisbetűs alakokat (attribútumok esetén is)

A HTML dokumentumban bármennyi white space két karakter között egyetlen szóközre redukálódik (és N sorugrás 1-re)!

Közös attribútumok

Szinte az összes HTML elemnek megadhatóak a következő attribútumok

- **id** (egyedi azonosító)
- **class** ([CSS] osztály megnevezése)
- **title** (az elemhez tartozó tooltip szövege)
- **style** (az elem stílusbeállításai) Használatát el fogjuk kerülni!

(X)HTML foglalt szavak (entities)

Nem lehet (X)HTML szövegben a következő karaktereket használni:

- < helyette: < vagy <
- > helyette: > vagy >
- & helyette: & vagy &
- " helyette: " vagy "
- ' helyette: ' vagy '
- általánosan: &entity_name; vagy &#entity_number;

Speciálisan használható az ún. "non breaking space" karakter is:

- egy szóköz helyett:
- két szóköz helyett:

Néhol hasznos, de kerüljük ahol lehet.

További hasznos HTML "entities"-ek

¢	&cent;	&#162;
£	&pound;	&#163;
¥	&yen;	&#165;
€	&euro;	&#8364;
§	&sect;	&#167;
©	&copy;	&#169;
®	&reg;	&#174;
™	&trade;	&#8482;
½	&frac12;	&#189;

Fejlécek

headings.html

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>headings</title>
</head>
<body>
<h1>H1 header</h1>
<h2>H2 header</h2>
<h3>H3 header</h3>
<h4>H4 header</h4>
<h5>H5 header</h5>
<h6>H6 header</h6>
</body>
</html>
```

Csak fejlécnek használjuk őket! A keresőmotorok ezek alapján építik fel a weboldal struktúráját!

Bekezdések

paragraph.html

```
<body>
<h1>Paragraph</h1>
<p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit... mus.</p>
<p>Maecenas in fringilla ante ... Ut congue
orci id velit interdum convallis bibendum
mi molestie.</p>
</body>
```

Szeeparáció

separation.html

```
<body>
<h1>Separation</h1>
<p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit.</p>
<hr/>
<p>Maecenas in fringilla ante. Nam luctus
enim eu risus aliquet fringilla.<br/>
Ut congue orci id velit interdum convallis
bibendum mi molestie.</p>
</body>
```

Megjegyzések

comments.html

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>comments</title>
</head>
<body>
<h1>Comments</h1>
<!-- This is a comment. -->
</body>
</html>
```

A megjegyzések nem fognak megjelenni a weboldalon, azonban a weboldal HTML forrásában látszódnak, a kliens gépre letöltődnek!

Hivatkozások

links.html

```
<body>
<h1>Links</h1>
<p>Click
<a href="http://www.w3schools.com/"
target="_blank">here</a> to see detailed
description about HTML.</p>
<a id="abc">ABC section</a>
<p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit. In vehicula euismod
scelerisque.</p>
<p><a href="#abc">Visit</a> the ABC
section.</p>
</body>
```

Nem csak szöveg lehet hivatkozás!
Pl. képet, vagy bármely más HTML
elemet is bezárhat az <a> tag.

Szövegeközi formázások

```
<body>
<h1>Inline formatters</h1>
<p>Lorem ipsum <b>bold</b> dolor <i>italic</i> sit
<strong>important</strong> amet, <em>emphasized</em>
consectetur <sub>subscript</sub> adipiscing
<sup>superscript</sup> elit. In vehicula euismod
scelerisque.</p>
<p>My favorite color is <del>blue</del> <ins>red</ins>!</p>
<p>Do not forget to buy <mark>milk</mark> today.</p>
<p>Joe said <q>this man is my god</q>.</p>
<p><tt>This text is teletype text.</tt></p>
<p>Do not <u>underline</u> text if it is not a hyperlink!</p>
</body>
```

inlineformatters.html

A szövegeközi formázások kiválthatóak CSS-sel, de sokszor túlságosan körülményes 1-2 szót CSS-ben megcímezni, és egyáltalán nem biztos, hogy szükséges...

Sose kombináljuk őket egymással (XHTML): `<b>X<i>Y</b>Z</i>` helyett
`<b>X<i>Y</i></b><i>Z</i>`

<head> elem

A <head> elem a következő elemeket tartalmazhatja:

- <title> - az oldal címe
- <base> - nem scope
- <link> - CSS linkelése (később)
- <meta> - nem scope
- <script> - JavaScript linkelése (nem scope)
- <style> - nem scope (sőt kerüljük el)

Képek


```
<body>
<h1>Images</h1>
<figure>
  
  <figcaption>Fig.1 - This is a simple
book</figcaption>
</figure>
</body>
```

images.html

Értelemszerűen lehet relatív és abszolút címet is alkalmazni.

A `<figure>` burkuló tag nélkül is használható.

Táblázatok

A border attribútumot a későbbiekben CSS-ben definiáljuk.

A <thead>, <tbody> és <tfoot> elemek egységes CSS formázás miatt fontosak.

```
<table border="1">
  <caption>OS</caption>
  <thead>
    <tr>
      <th>Unid</th>
      <th>Name</th>
      <th>Value</th>
    </tr>
  </thead>
  ----->
  <tfoot>
    <tr>
      <td>-</td>
      <td>-</td>
      <td>1500</td>
    </tr>
  </tfoot>
</table>
```

tables.html

```
<tbody>
  <tr>
    <td>10</td>
    <td>Windows</td>
    <td>500</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>20</td>
    <td>Mac OS</td>
    <td>600</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>30</td>
    <td>Suse</td>
    <td>400</td>
  </tr>
</tbody>
```

Unid	Name	Value
10	Windows	500
20	Mac OS	600
30	Suse	400
-	-	1500

Összevont cellák és sorok

```
<table border="1">
  <tr>
    <td>apple</td>
    <td>pear</td>
    <td rowspan="2">peach</td>
  </tr>
  <tr>
    <td colspan="2">plum</td>
  </tr>
  <tr>
    <td colspan="2">walnut</td>
    <td>grape</td>
  </tr>
</table>
```

customtables.html

apple	pear	peach
plum		
walnut		grape

Táblák egymásba ágyazása

Mindig mérlegeljük, hogy az összevont cellák mennyire kötődnek az ábrázolandó adathoz, és mennyire csupán elrendezési célból alkalmazzuk. Gyakorlatlan szem el tud vésni sok rowspan/colspan attribútumban.

Legtöbbször elkerülhetjük alkalmazásukat ha <table> elem egy cellájába másik <table> elemet ágyazunk be. Ez azonban általában csak akkor járható út, ha a táblázatok egymásba ágyazása elrendezési célból történik.

"Rendezetlen" listák

```
<body>  
<h1>Unordered lists</h1>  
<ul>  
<li>Turbo Pascal</li>  
<li>PHP</li>  
<li>C#</li>  
<li>Java</li>  
</ul>  
</body>
```

unorderedlists.html

Rendezett listák

```
<body>
<h1>Ordered lists</h1>
<ol>
<li>Turbo Pascal</li>
<li>PHP</li>
<li>C#</li>
<li>Java</li>
</ol>
</body>
```

orderedlists.html

Definíciós listák

definitionlists.html

```
<body>
<h1>Definition lists</h1>
<dl>
<dt>Turbo Pascal</dt>
<dd>Pascal programming language running on CP/M, CP/M-86, and
DOS, developed by Borland under Philippe Kahn's
leadership.</dd>
<dt>PHP</dt>
<dd>PHP is a general-purpose server-side scripting language
originally designed for Web development to produce dynamic
Web pages.</dd>
<dt>C#</dt>
<dd>C# is a multi-paradigm programming language.</dd>
<dt>Java</dt>
<dd>Java is a programming language originally developed by
James Gosling at Sun Microsystems.</dd>
</dl>
</body>
```


<span> és <div>

A <span> és a <div> elemeknek nincs különösebb jelentésük. Arra használhatók, hogy CSS formázást lehet az általuk tartalmazott HTML elemekre alkalmazni (csoportosítási szerep).

A kettő között az a különbség, hogy a <span> ún. **inline** elem (mint pl. <b>, <i>, <a>, <img>), míg a <div> ún. **block** elem (mint pl. <h1>, <p>, <ul>, <table>). A block elemek mindig sorugrással indulnak (és végződnek).

Weboldalak elrendezése

Vagyis "header", "footer", "sidebar", "mirror" részek definiálása.

Ennek modern módja `<div>` elemek és CSS osztályok definiálása, de megoldható `<table>` elemek egymásba ágyazásából is (ez esetben semmiképpen se `rowspan/colspan` játékot üzzünk).

A `<table>` megoldást könnyebb megérteni, de nehezebben karbantartható.

A modern elrendezés megismerése nem scope.

Űrlapok

A HTML űrlapok mögött már mindenképpen kell valami dinamizmus, kell egy szerver oldali kód, mely az űrlapon bevitt adatokat feldolgozza. Egyelőre ezen felülemelkedünk, és csupán az űrlap megjelenítésével foglalkozunk.

Ürlap kerete

```
<body>
<h1>Forms</h1>
<form id="dataformid" name="dataform" action="hello.html"
method="get">
  <fieldset>
    <legend>Data form</legend>
    <table>
      ...
    </table>
  </fieldset>
</form>
</body>
```

forms.html

Szöveg beviteli mezők

```
<tr>
  <td><label for="nameid">Name:</label></td>
  <td><input id="nameid" name="name" type="text" value="Darth Vader"
maxlength="20" /></td>
</tr>
<tr>
  <td><label for="rofieldid">Readonly:</label></td>
  <td><input id="rofieldid" name="rofield" type="text" value="Death Star"
readonly="readonly" /></td>
</tr>
<tr>
  <td><label for="dffieldid">Disabled:</label></td>
  <td><input id="dffieldid" name="dffield" type="text" value="Luke"
disabled="disabled" /></td>
</tr>
<tr>
  <td><label for="passwordid">Password:</label></td>
  <td><input id="passwordid" name="password" type="password" /></td>
</tr>
```

forms.html

Szám beviteli mezők

```
<tr>  
  <td><label for="iqid">IQ:</label></td>  
  <td><input id="iqid" name="iq" type="number" value="100"  
></td>  
</tr>
```

forms.html

"Button"-ök

```
<tr><td colspan="2">
<input id="helloid" name="hello" type=" button" value="Hello" />
</td></tr><tr><td>
<input id="rbmale" name="sex" type=" radio" value="male" checked="checked" />
</td><td>
<label for="rbmale">Male</ label></td>
</tr><tr><td>
<input id="rbfemale" name="sex" type=" radio" value="female" />
</td><td>
<label for="rbfemale">Female</ label></td>
</tr><tr><td>
<input id="cbearth" name="planet" type=" checkbox" value="earth" checked="checked"
/>
</td><td>
<label for="cbearth">Earth</ label></td>
</tr><tr><td>
<input id="cbmars" name="planet" type=" checkbox" value="mars" />
</td><td>
<label for="cbmars">Mars</ label></td>
</tr>
```

forms.html

Választó listák

```
<tr>
  <td><label for="carsid">Cars:</label></td>
  <td>
    <select id="carsid" name="cars">
      <optgroup label="Swedish Cars">
        <option value="volvo">Volvo</option>
        <option value="saab"
selected="selected">Saab</option>
      </optgroup>
      <optgroup label="German Cars">
        <option value="mercedes">Mercedes</option>
        <option value="audi">Audi</option>
      </optgroup>
    </select>
  </td>
</tr>
```

forms.html

Multi választó listák

```
<select id="osid" name="os" multiple="multiple" size="4">
  <option value="win95">Microsoft Windows 95</option>
  <option value="win98" selected="selected">Windows
98</option>
  <option value="win2000">Microsoft Windows 2000</option>
  <option value="winxp">Microsoft Windows XP</option>
  <option value="winvista">Microsoft Windows Vista</option>
  <option value="win7">Microsoft Windows 7</option>
  <option value="win8">Microsoft Windows 8</option>
  <option value="suse">SUSE Linux</option>
  <option value="redhat" selected="selected">RedHat</option>
  <option value="macos">MacOS</option>
</select>
```

forms.html

Adatforrásos szöveg beviteli mező

```
<tr>
  <td><label for="browsersid">Browsers:</label></td>
  <td>
    <input id="browsersid" name="browser"
list="browserdatalistid">
    <datalist id="browserdatalistid">
      <option value="Internet Explorer">
      <option value="Firefox">
      <option value="Chrome">
      <option value="Opera">
      <option value="Safari">
    </datalist>
  </td>
</tr>
```

Nem minden böngésző
támogatja még.

forms.html

Szövekblokk és állomány

```
<tr>
  <td colspan="2">
    <textarea id="loremid" name="lorem" rows="4"
cols="25">Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit.</textarea>
  </td>
</tr>
<tr>
  <td><label for="avatarid">Avatar</label></td>
  <td><input id="avatarid" name="avatar" type="file" /></td>
</tr>
```

forms.html

Csúszka

```
<tr>
  <td><label for="sliderid">Age:</label></td>
  <td>
    0<input id="sliderid" name="slider" type="range"
value="50" />100
  </td>
</tr>
```

forms.html

Submit / Reset és rejtett mezők

```
<tr>
  <td colspan="2">
    <input id="imgid" name="img" type="image"
src="images/book.png" />
  </td>
</tr>
<tr>
  <td><input type="submit" value="Submit"></td>
  <td><input type="reset" value="Reset"></td>
</tr>

<input id="customactionid" name="customaction" type="hidden"
value="12345" />
```

forms.html

Rövidítések

```
<body>
<h1>Abbreviations</h1>
<p>While <abbr title="PHP Hypertext
Preprocessor">PHP</abbr> originally
stood for Personal Home Page, it is
now said to stand for PHP: Hypertext
Preprocessor, a recursive acronym.</p>
<p>Other tag for the same purpose:
<acronym title="PHP Hypertext
Preprocessor">PHP</acron
```

[abbreviations.html](#)

Részletek

```
<body>
```

```
<h1>Details</h1>
```

```
<details>
```

```
  <summary>New torrent: <b>Windows  
9</b> pre release</summary>
```

```
  <p>Description: Lorem ipsum dolor sit  
amet, consectetur adipiscing elit. In  
vehicula euismod scelerisque.</p>
```

```
  <p>You can download if you click <a  
href="#">here</a>.</p>
```

```
</details>
```

details.html

Állapot csík

```
<body>
<h1>Progress bar</h1>
<meter value="2" min="0" max="10">2
out of 10</meter><br>
<meter value="0.6">60%</meter>
<progress value="22" max="100" />
</body>
```

progressbars.html

Audió tartalom

```
<body>
<h1>Audio</h1>
<audio controls="controls">
  <source src="audio/sample.mp3"
type="audio/mp3">
  Your browser does not support the audio
element.
</audio>
</body>
```

MP3, Wav és Ogg formátum támogatott. Ha több formátum van megadva, a böngésző az első általa ismertet fogja lejátszani.

audio.html

Videó tartalom

```
<body>
<h1>Video</h1>
<video width="320" height="240"
controls="controls" poster="images/book.png">
  <source src="videos/sample.mp4"
type="video/mp4">
  Your browser does not support the video tag.
</video>
</body>
```

MP4 és Ogg formátum
támogatott (H.264 codec).

video.html

További tag-ek I

<address> - túl sok jelentősége nincs, hacsak nem adunk neki mi magunk stílust

<area> - képen belüli linkeket lehet vele definiálni, ma már egyre ritkábban használják (nehezen kereshető hivatkozás)

<article>

<aside>

<bdo> - Bi-Directional Override, vagyis a benne lévő tartalom rtl (right-to-left) vagy ltr (left-to-right) is meg tud jelenni

<blockquote> - meg lehet adni egy bekezdésnyi idézetet, forrás megnevezéssel együtt

<canvas> - rajzolni lehet rá JavaScript segítségével, nem scope

<cite> - idézés

<code> - forráskód részlet

<dfn> - definíciós kifejezés

<footer> - az oldal láblécét lehet vele befoglalni

<header> - a header elemeket dekorálja kiegészítő információkkal

<hgroup> - több header elemet egybe fog

<kbd> - keyboard input (inline formatter)

<keygen> - űrlapok titkosításához (nem scope)

További tag-ek II

<nav> - linkeket tartalmazó navigációs lista

<pre> - úgy tördeli a tartalmat ahogy látható a forrásban

<samp> - computer output inline formázása

<section> - egy fejezetet (fejléc + tartalom) lehet vele egységbe zárni

<time> - az időpontokat, dátumokat lehet vele inline formázni, de stílus nélkül semmit sem ér

<var> - változók inline formázása

Kérdések

?